

Амели Нотомб - „Петрония“

Пиенето е сериозна работа, изкуство, което изисква талант и старание. Небрежното пиене не води доникъде.

Ако първото напиване е толкова невероятно, то това се дължи на прочутия късмет на новака – по принцип той повече не се повтаря.

Години наред пиех като всички останали, по купони, силни или по-слаби напитки, с надеждата да постигна опиянението, което би направило живота приемлив, но единственият резултат бе махмурлукът. Въпреки това никога не престанах да подозирам, че от пиенето може да се изтръгне нещо повече.

Експерименталната ми природа не ми даваше покой. По примера на амазонските шамани, които си налагат жестоки диети, преди да сдъвчат някое непознато растение, за да открият качествата му, прибягнах до най-стария изследователски метод в света – гладуването. Аскетизмът е инстинктивен начин да създадеш в себе си празнотата, необходима за научното откритие.

Винаги ме разочароват хората, които, докато опитват някое хубаво вино, искат да „хапнат нещо“. Това е обида за храната и още повече за виното. „Иначе ще се надрънкам“, бръщолевят те, задълбочавайки още повече вината си. Иде ми да им препоръчам да не се заглеждат по хубави момичета, че току-виж се влюбили. Пиенето с намерението да се избегне напиването, е толкова позорно, колкото да се предпазваш от възвишени чувства, докато слушаш свята музика.

Така че се подложих на глад. И прекъснах гладуването с „Въов Клико“. Идеята беше да започна с хубаво шампанско, а Вдовицата беше добър избор.

Защо шампанско? Защото напиването с шампанско не прилича на никое друго. Всеки алкохол притежава специфичен ефект, но шампанското е единственото, което не ви вдъхновява за просташки метафори. То извисява душата до състоянието на благородство от епохата, когато тази хубава дума е имала смисъл. Придава ви грация, лекота и в същото време дълбочина, великодушие, разпалва любовта и придава на загубата ѝ елегантност. По тези причини си помислих, че от въпросния еликсир би могло да се извлече нещо още по-стойностно.

Още с първата глътка разбрах, че съм била права: никога преди не бях пила такова шампанско – истинска прелест. Трийсет и шест часа гладуване бяха засилили чувствителността на вкусовите ми папили, които различаваха и най-слабите нюанси в ароматния букет и тръпнеха в непозната наслада, отначало вълшебна, после бляскава, накрая сковаваща.

Продължих да пия и с изпразването на бутилката усещах как природата на моя експеримент се променя – това, което постигах, не бе точно напиване, а „състояние на повишено съзнание“, както помпозно го нарича днешната наука. Някой шаман би го определил като транс, а наркоманите биха го нарекли пътуване. Скоро започнаха да ми се явяват видения.

Часът беше 18,30, припаднах в мрак. Възрях се в най-тъмното място, където видях и чух говора на бижутата. Безброй развихрени в спирала отблясъци шумоляха откъм скъпоценните камъни, златото и среброто. Те не искаха да красят шии, китки и пръсти, бяха си самодостатъчни и провъзгласяваха абсолютизма на своя лукс. Докато приближаваха към мен, усещах металния им хлад. Радвах им се като на сняг, искаше ми се да зароя лице в това ледено съкровище. Най-удивителен бе моментът, в който ръката ми наистина усети тежестта на един камък, попаднал в дланта ми.

Нададох вик, който унищожи халюцинацията. Изпих нова чаша и разбрах, че питието предизвиква видения, които му съответстват – златото на неговата одежда бе изтекло в

гривни, мехурчетата – в диаманти. На студа на среброто съответстваше прерязващият мраз на глътката.

На следващия етап обърнах внимание на мислите си, ако така може да се нарече потокът, който струеше от съзнанието ми. Вместо да предъква едни и същи лепкави тревоги, то започна да се вихри, да искри, възторжено да нарежда ефирни думи, сякаш за да ме очарова. Това бе толкова неприсъщо за него, че ме разсмя. Бях свикнала по-скоро да ме засипва с обвинения подобно на някой недоволен от жилището наемател. Озовах се в собствената си извънредно приятна компания и това разкри пред мен нови хоризонти. Дося ми се да бъде добро общество за някого. За кого?

Прегледах познатите си, сред които не липсваха симпатични хора, но не открих подходящ. Нужно бе същество, способно на дисциплина и готово да пие с подobaващ плам. Не смятах, че моите фантазмагории могат да бъдат забавни за някой въздържател.

Междувременно довърших бутилката и установих, че съм пила до козирката. Станах и се опитах да ходя – краката ми с учудване си припомниха, че при нормални условия този сложен танц не изисква никакво усилие. Добрах се с клатушкане до леглото и рухнах отгоре му.

Тази неспособност за самоконтрол бе много сладостна. Разбрах, че духът на шампанското одобрява поведението ми – бях го приела в себе си като важен гост, с високи почести, той пък щедро ме заливаше с благата си. Всичко, чак до окончателното потъване, граничеше с пълното блаженство. Ако бе проявил благородната непредпазливост да не се върже за мачтата, Одисей би ме последвал там, където ме отведе върховната власт на питието, и би се спуснал с мен на дъното на морето, понесен от песента на сирените.

Не знам колко време прекарах в тези дълбини между съня и смъртта. Очаквах да изляза от него като от кома, но се лъжех. При изплуването открих още по-голяма наслада – почувствах се като захаросан плод и с цялото си същество усещах всяка подробност от обкръжаващия ме комфорт. Потръпвах от допира на дрехите до кожата ми, леглото, което приютяваше слабостта ми, разпръскваше любов и проникновение, проникващи до мозъка на костите ми. Съзнанието ми се къпеше в наченки на идеи в етимологичния смисъл на думата – знайно е, че идеята се ражда като образна представа, която виждаме.

Така видях, че съм Одисей след коработрушението, изхвърлен на непознат бряг. Преди да изготвя спасителен план, се насладих на изненадата, че съм оцеляла, че органите ми са непокътнати, че мозъкът ми е не по-зле отпреди и че лежа на твърдата част на планетата. Парижкият ми апартамент се превръщаше в непознат бряг и аз устоявах на желанието да отида до тоалетната, за да задържа по-дълго любопитството си към загадъчното население, което ми предстоеше да срещна.

Като се замисля, това бе единственото несъвършенство на моето състояние – нямаше с кого да го споделя. Навзика или някой циклоп биха били подходяща компания. Любовта или приятелството ми се струваха идеална хранителна среда за подобна наслада на сетивата. „Трябва ми компаньон или компаньонка за пиене“, помислих си. Прехвърлих в главата си хората, които познавах в Париж, където отскоро живеях. Краткият списък на моите познати съдържаше или много симпатични хора, които не пиеха шампанско, или истински любители на шампанското, които не ми вдъхваха симпатия.

Успях да отида до тоалетната. На връщане видях през прозореца оскъдната парижка гледка, до която имах достъп – пешеходци крачеха в уличния мрак. „Това са парижани – помислих си като някой етнолог. – Няма как сред толкова много хора да не намеря

моя избраник или избраница. В града на светлината все трябва да има човек, с когото да пия светлина.“